3pt

មាតិការ

មាតិការ

តាំងពី យូរយារណាស់មកហើយ មានការ និ យាយ ផ្សេង ៗ ជាច្រើន អំពី ការ ហ៊ី ជ រ៉ះ (al-Hijrah) របស់ បណ្ដាសា ហា ប៉ាត់ (al-Ṣaḥābah) رضي الله عنهم ដែលដំបូងឡើយគឺចេញពីម៉ាក្កះ (Makkah) ទៅកាន់ម៉ាឌីណះ (Madinah) ហើយបន្ទាប់មកគឺឆ្ពោះទៅកាន់ទិសទាំងបួននៃពិភពលោក។ ខ្ញុំនឹងមិនបន្ថែមអ្វីដែលថ្មីស្រឡាងទៅលើរឿងរ៉ាវទាំងនេះទេ ប៉ុន្តែខ្ញុំគិតថាវាគឺជាការសមស្របក្នុងការវាយតម្លៃឡើងវិញនូវចំណុចសំខាន់ៗមួយចំនួនដែលខ្ញុំបានយល់ឃើញក្នុងទស្សនវិស័យកាលពីម្សិលមិញ និងថ្ងៃនេះ។ បណ្ដាសាហាប៉ាត់ رضي الله عنهم បានធ្វើការហ៊ីជរ៉ះ ដោយសារតែជាបឋម ពួកគាត់មិនមានលទ្ធភាពក្នុងការរស់នៅតាមគន្លងសាសនារបស់ពួកគាត់នៅម៉ាក្កះឡើយ ហើយក៏ព្រោះតែពួកគាត់មិនអាចស្វែងរកឱកាសដើម្បីប្រកាសនូវសច្ចធម៌ដ៏ពិសិដ្ឋទាំងនោះ ដែលពួកគាត់បានតាំងចិត្តការពាររហូតដល់ស្លាប់ ទៅកាន់ដួងចិត្តមនុស្សលោកដែលកំពុងត្រូវការចំណេះដឹងពិតប្រាកដ។ លើសពីនេះទៅទៀត តាមទស្សនៈរបស់ខ្ញុំ ពួកគាត់បានហ៊ីជរ៉ះដើម្បីឱ្យស៊ាំនឹងការផ្លាស់ប្ដូរទីលំនៅ និងដើម្បីឱ្យស៊ាំនឹងការចាកចេញពីស្រុកកំណើត ពីព្រោះការហ៊ីជរ៉ះទៅកាន់ម៉ាឌីណះនេះ ទោះបីជាវាជាលើកដំបូងក៏ដោយ ក៏វាមិនមែនជាលើកចុងក្រោយសម្រាប់ពួកគាត់ដែរ។

សៀវភៅក្នុងថ្នាក់តាប៉ាកាត់ (Ṭabaqāt) ទោះបីជាមានការខ្វែងគំនិតគ្នាបន្តិចបន្តួចក៏ដោយ បានកត់ត្រាថា នៅពេលដែល (al-Rasūl) ﷺ ចូលទីវង្គត់ គឺមានបណ្ដាសាហាប៉ាត់ចំនួនប្រហែលមួយសែននាក់។ អ៊ីពន ហាជើ (Ibn Ḥajar) នៅក្នុងស្នាដៃរបស់គាត់ដែលមានឈ្មោះថា អាល់អ៊ីសឡាបះ (al-Iṣābah) បាននិយាយអំពីមនុស្សចំនួនមួយម៉ឺននាក់ ប៉ុន្តែយើងត្រូវគិតគូរថា តាមគោលគំនិតសង្គមសម័យនោះ ស្ត្រី និងកុមារភាគច្រើនប្រហែលជាមិនត្រូវបានបញ្ចូលក្នុងចំនួននេះឡើយ។ លើសពីនេះទៅទៀត ក្នុងសង្គមសម័យនោះ ចំនួនស្ត្រីមិនតិចជាងបុរសទេ ហើយប្រហែលជាអាចច្រើនជាងទៅទៀត ពីព្រោះអ្នកដែលស្លាប់ក្នុងសមរភូមិភាគច្រើនគឺជាបុរស។ សព្វថ្ងៃនេះ បើយោងតាមការកំណត់របស់អ្នកប្រវត្តិសាស្ត្រ មានមនុស្សប្រហែលតែមួយម៉ឺននាក់ប៉ុណ្ណោះនៅក្នុងទីបញ្ចុះសពនៅម៉ាឌីណះ ដែលនេះមានន័យថា មានមនុស្សប្រហែលប្រាំបួនម៉ឺននាក់ផ្សេងទៀត បានសម្រេចចិត្តចេញទៅកាន់ទីកន្លែងផ្សេងៗជុំវិញពិភពលោក ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយសាសនាឥស្លាម

(al-Islām) ដ៏ភ្លឺស្វាង ហើយពួកគាត់ក៏មិនបានត្រឡប់មកវិញរហូតដល់ដង្ហើមចុងក្រោយ។

នេះគឺជាទិដ្ឋភាពនៃមនុស្សប្រាំបួនម៉ឺននាក់ និងការហ៊ិជរ៉ះ (al-Hijrah) ក្នុងនាមការលើកតម្កើងសាសនាឥស្លាម (al-Islām) ឱ្យខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត។ សូមទស្សនាបុគ្គលដ៏ឧត្តុង្គឧត្តមគឺ អាប៊ូ អៃយូប អាល់អាន់សារី (Ayyūb Abū al-Anṣārī) رضي الله عنه ដែលនៅក្នុងសម័យកាលរបស់ យ៉ាហ្ស៊ីត (Yazid) ខណៈដែលគាត់បានកន្លងផុតអាយុចិតសិបឆ្នាំទៅហើយនោះ គាត់នៅតែមានកម្លាំងចិត្តជិះសេះចេញពីម៉ាឌីណះ (Madinah) ឆ្ពោះមកកាន់ជញ្ជាំងក្រុងអ៊ីស្តង់ប៊ុល (Istanbul)។ ពេញមួយជីវិតរបស់គាត់ គាត់បានរត់កាត់ពីសមរភូមិមួយទៅសមរភូមិមួយ ជាមនុស្សដែលបានឆ្លងកាត់រាល់ភាពលំបាកវេទនាក្នុងទឹកដីដ៏ក្តៅគគុក ហើយគាត់បានចេញដំណើរដ៏វែងឆ្ងាយនោះដោយចិត្តរីករាយបំផុត ទោះបីជាកូនៗរបស់គាត់បានព្យាយាមឃាត់យ៉ាងណាក៏ដោយ។

ក្នុងដំណើរដ៏វែងឆ្ងាយនេះ គាត់ប្រហែលជាបានធ្លាក់ខ្លួនឈឺ និងបានស្លាប់នៅមុខជញ្ជាំងក្រុងអ៊ីស្តង់ប៊ុល ប៉ុន្តែបើតាមកំណត់ត្រាក្នុងសៀវភៅតាប៉ាកាត់ (Ṭabaqāt) មុនពេលដែលគាត់ស្លាប់ គាត់បាននិយាយផ្តាំផ្ញើយ៉ាងដូច្នេះថា៖ «ចូរនាំខ្ញុំទៅកាន់ទីក្រុងអ៊ីស្តង់ប៊ុលឱ្យបានឆ្ងាយតាមដែលអ្នកអាចធ្វើទៅបាន ហើយចូរបញ្ចុះសពរបស់ខ្ញុំនៅកន្លែងណាដែលអ្នកមិនអាចនាំខ្ញុំទៅមុខទៀតបានឡើយ។ ខ្ញុំបានឮពី (al-Rasūl) ﷺថា ទីកន្លែងនេះពិតជានឹងត្រូវបានរំដោះនៅថ្ងៃណាមួយជាមិនខាន ហេតុនេះហើយបានជាខ្ញុំចង់ឮសំឡេងជារបស់វីរបុរស និងអ្នកក្លាហានដែលគាត់ ﷺបានប្រកាសប្រាប់ និងចង់ឮសូម្បីតែសំឡេងសេះរបស់ពួកគេ!»

តាមជំនឿរបស់ខ្ញុំ បណ្តាសាហាប៉ាត់ (al-Ṣaḥābah) رضي الله عنهم គឺជាអ្នកដែលបានតំណាងឱ្យការហ៊ិជរ៉ះ (al-Hijrah) ពិតប្រាកដ ដែលជាតម្លៃដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ និងវិសេសវិសាលបំផុតនៅពេលយើងនិយាយអំពីការផ្លាស់ទីលំនៅដើម្បីសាសនានៅក្នុងជីវិតពិត។ លើសពីនេះទៅទៀត គំនិត ជំនឿ និងភាពត្រេកត្រអាលនៃការហ៊ិជរ៉ះនេះ បានឈានដល់កម្រិតខ្ពស់បំផុតក្នុងចំណោមពួកគាត់ រហូតដល់ពួកគាត់បានចាត់ទុកការវិលត្រឡប់ទៅកាន់កន្លែងដែលពួកគាត់បានហ៊ិជរ៉ះចេញមកវិញនោះ ថាជាការក្បត់ចំពោះការលះបង់របស់ខ្លួន។ នៅពេលដែលពួកគាត់

ត្រឡប់ទៅកាន់ទឹកដីកំណើត មាតុភូមិ ឬស្រុកស្រែរបស់ពួកគាត់ត្រឹមតែសម្រាប់ការសួរសុខទុក្ខប៉ុណ្ណោះ ពួកគាត់តែងតែមានការព្រួយបារម្ភយ៉ាងខ្លាំងថា ការស្លាប់នៅទីនោះអាចនឹងធ្វើឱ្យផលបុណ្យនៃការហ៊ីជរ៉ះរបស់ពួកគាត់ត្រូវបានលុបចោលបាត់បង់អស់។

ដោគវាសនារបស់ សាដ អ៊ីពន ហាវឡះ (Sa'd ibn Hawlah) رضي الله عنهដែលបានធ្វើការហ៊ីជរ៉ះពីម៉ាក្កះ (Makkah) ទៅកាន់ម៉ាឌីណះ (Madinah) ហើយបានស្លាប់នៅម៉ាក្កះក្នុងអំឡុងពេលហាជ្ជីលា (al-Widā‘ Ḥajj) តែងតែជាប្រភពនៃក្តីព្រួយបារម្ភសម្រាប់អ្នកដទៃជានិច្ច។ នៅពេលដែល សាដ អ៊ីពន អាប់ប៊ី វ៉ាកកស (Sa'd ibn Abī Waqqāṣ) رضي الله عنهដែលបានធ្លាក់ខ្លួនឈឺយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរក្នុងអំឡុងពេលហាជ្ជីដដែលនោះ បានរាយការណ៍ពីការព្រួយបារម្ភនេះទៅកាន់ (al-Rasūl) ﷺដែលបានយាងមកសួរសុខទុក្ខគាត់ នោះ (al-Rasūl) ﷺបានមានប្រសាសន៍ទៅកាន់គាត់ជាដំណឹងល្អពីពិភពលាក់កំបាំងថា៖ «អ្នកនឹងរស់នៅបានយូរអង្វែងតទៅទៀត ហើយអល់ឡោះ (Allāh) នឹងធ្វើឱ្យមនុស្សមួយចំនួនទទួលបានអំណាច និងមនុស្សមួយចំនួនទៀតបាត់បង់អំណាចតាមរយៈដៃរបស់អ្នក។» អាស្រ័យហេតុនេះហើយ ទើបការព្រួយបារម្ភរបស់សាហាប៉ាត់ សាដ رضي الله عنهត្រូវបានធូរស្រាលទៅវិញ។

ចំពោះសម័យកាលក្រោយសាហាប៉ាត់ (al-Ṣaḥābah) វិញ៖ ចាប់ពីថ្ងៃនោះរហូតមកដល់សព្វថ្ងៃនេះ ការហ៊ីជរ៉ះ (al-Hijrah) មិនដែលត្រូវបានកាត់ផ្តាច់ឡើយ ទោះបីជាស្ថិតក្នុងកម្រិត និងទម្រង់ខុសៗគ្នាក៏ដោយ។ ពិតមែនហើយ បន្ទាប់ពីការសញ្ជ័យទីក្រុងម៉ាក្កះ (Makkah) រួចមក (al-Rasūl) ﷺបានមានប្រសាសន៍ថា៖ «لَا هِجْرَةَ بَعْدَ الْفَتْحِ وَلَكِنْ جِهَادٌ وَنِيَّةٌ— គ្មានការហ៊ីជរ៉ះទៀតទេបន្ទាប់ពីការសញ្ជ័យ (ម៉ាក្កះ) ប៉ុន្តែមានជីហាត (al-Jihād) និងចេតនាស្មោះត្រង់ (al-Nīyah)»។ ប៉ុន្តែប្រសាសន៍នេះ គឺសំដៅតែលើការហ៊ីជរ៉ះពីម៉ាក្កះទៅម៉ាឌីណះ (Madinah) ដែលត្រូវបានអនុវត្តដោយបណ្ដាអ្នកមានពរជ័យជំនាន់ដំបូងទាំងនោះតែប៉ុណ្ណោះ។ ដូច្នេះ ការហ៊ីជរ៉ះក្នុងទម្រង់ និងកម្រិតផ្សេងៗទៀតនៅតែបន្តដំណើរទៅមុខដោយមិនឈប់ឈរឡើយ ព្រោះប្រសិនបើគ្មានការលះបង់ចេញដំណើរទាំងនេះទេ តើវាអាចទៅរួចយ៉ាងដូចម្ដេចដែលសាសនាឥស្លាម (al-Islām) អាចរីកសាយភាយទៅដល់គ្រប់ទិសទីនៃពិភពលោកបាននោះ? នេះ

សបញ្ជាក់ឱ្យឃើញថា ពេញមួយប្រវត្តិសាស្ត្រ មូស្លីមគ្រប់រូបបានប្រព្រឹត្តយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់បំផុតក្នុងការថែរក្សា ការរស់នៅ និងការបន្តឱ្យមាននូវស្មារតីហ៊ីជរ៉ះ ដែលពួកគេបានទទួលមរតកបន្តពីបុព្វបុរសរបស់ពួកគេ។

ខ្ញុំយល់ឃើញថា អារម្មណ៍ និងគំនិតដ៏ឧត្តុង្គឧត្តមនេះ ក៏កំពុងត្រូវបានគេរស់នៅ និងបន្តឱ្យមាននៅក្នុងសម័យកាលរបស់យើងផងដែរ។ មនុស្សទាំងនេះដែលខ្ញុំតែងតែហៅថាជា «ក្រុមគុតស៊ី (al-Qudsīlar)» ក្នុងឱកាសជាច្រើន គឺកំពុងធ្វើដំណើរទៅកាន់គ្រប់ទិសទីនៃពិភពលោកដោយមិនគិតពីការវិលត្រឡប់ក្រោយឡើយ។ តើគោលបំណងពិតប្រាកដរបស់ពួកគេគឺជាអ្វី? គឺដើម្បីផ្សព្វផ្សាយនូវគុណតម្លៃនៃជាតិសាសន៍ រដ្ឋ វប្បធម៌ និងសាសនាដែលពួកគេជាផ្នែកមួយទៅកាន់ដួងចិត្តមនុស្សលោកដែលកំពុងស្រេកឃ្លានសច្ចធម៌។ មែនហើយ សព្វថ្ងៃនេះមានមនុស្សជាច្រើនដែលមិនអាចរាប់បាន ដែលកំពុងលះបង់នូវរាល់លទ្ធភាព និងសម្ភារៈលោកិយទាំងឡាយដើម្បីគោលបំណងដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់នេះ ហើយដែលកំពុងយកគំរូតាមបណ្តាសាហាប៉ាត់ ដោយមិនគិតគូរពីការវិលត្រឡប់មកវិញ និងថែមទាំងចាត់ទុកការបោះបង់បេសកកម្មដើម្បីវិលត្រឡប់មកផ្ទះវិញថាជាការក្បត់ចំពោះឧត្តមគតិរបស់ខ្លួនទៀតផង។

ប៉ុន្តែ គ្មាននរណាម្នាក់គួរគិតថាសមិទ្ធផលទាំងនេះកើតចេញពីសមត្ថភាពផ្ទាល់ខ្លួនរបស់គេឡើយ ព្រោះការគិតថាអ្វីៗមកពីខ្លួនឯង គឺជាការមិនគោរពយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរបំផុតចំពោះអល់ឡោះ (Allāh)។ តាមពិតទៅ ទ្រង់គឺជាអ្នកដែលធ្វើឱ្យបញ្ញារបស់មនុស្សមានជំនឿជឿជាក់ក្នុងទិសដៅត្រឹមត្រូវ និងជាអ្នកដែលបំពេញក្នុងចិត្តនូវស្មារតី និងការរំភើបញាប់ញ័រទាំងនេះ។ ប្រសិនបើគ្មានជំនឿ អារម្មណ៍ និងគំនិតដែលទ្រង់បានបង្កប់ក្នុងដួងចិត្តរបស់ពួកគេទេ តើរូបភាពនៃការពលីដ៏អស្ចារ្យបែបនេះអាចកើតឡើងបានយ៉ាងដូចម្តេច? តើយើងមានសមត្ថភាពបង្កើតជំនឿ និងភាពឆេះឆួលបែបនេះនៅក្នុងចិត្តរបស់អ្នកដទៃបានដោយរបៀបណា? សូមពិចារណាថាតើអ្នកអាចភ្ជាប់ព្រឹត្តិការណ៍ដ៏ធំធេងបែបនេះ ទៅនឹងការនិយាយស្តី ឬការដឹកនាំរបស់បុគ្គលណាម្នាក់បានដែរឬទេ? វាមិនអាចទៅរួចឡើយដែលមនុស្សដែលសូម្បីតែខ្លួនឯងក៏មិនទាន់អាចបញ្ចុះបញ្ចូលបានផងនោះ ទៅបញ្ចុះបញ្ចូលអ្នកដទៃឱ្យលះបង់ជីវិតបាន ហើយកិច្ចការដ៏វិសេសនេះក៏មិនអាចសម្រេចបានដោយគ្រាន់តែការណែនាំរបស់មនុស្សដែលត្រូវបានសង្កត់សង្កិនដោយភាពក្រអឺតក្រទម

និងសេចក្ដីប៉ងប្រាថ្នាផ្ទាល់ខ្លួនរបស់គេនោះដែរ។

ហេតុដូច្នេះហើយ វាគឺជាការដឹកនាំ និងជាសភាវគតិដែលប្រទានមកពីអល់ឡោះតែមួយគត់ ហើយអស់អ្នកដែលបានចេញដំណើរទៅដោយគ្មានចេតនានឹងត្រឡប់មកវិញ អស់អ្នកដែលបានធ្វើការហ៊ីជរ៉ះ (al-Hijrah) តាមអត្ថន័យដ៏ជ្រាលជ្រៅដែលបណ្ដាសាហាប៉ាត់ (al-Ṣaḥābah) បានយល់ និងបានអនុវត្តរស់នៅ គឺជាអ្នកដែលទទួលបាននូវការណែនាំដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ពីអល់ឡោះនេះឯង។ សូមឱ្យរូបខ្ញុំបានធ្វើការហ៊ីជរ៉ះ ដែលខ្ញុំធ្លាប់តែដកដង្ហើមធំប្រាថ្នាចង់បានជាច្រើនលើកច្រើនសា ដែលខ្ញុំធ្លាប់តែស្រមៃដល់ជានិច្ច និងធ្លាប់បាននិយាយរៀបរាប់ពីវាម្ដងម្កាលថែមទាំងធ្លាប់បានសន្យាថានឹងធ្វើវាទៀតផង! ជាឧទាហរណ៍ សូមឱ្យខ្ញុំបានចេញដំណើរទៅកាន់ទីក្រុងប៉េកាំង (Beijing) ដែលជាកន្លែងដ៏លំបាកបំផុតមួយដើម្បីឱ្យខ្ញុំអាចរួចផុតពីក្ដីបារម្ភដែលខ្លាចក្រែងថ្ងៃណាមួយមានគេនិយាយមកកាន់ខ្ញុំថា «អ្នកមិនអាចស្ថិតនៅក្នុងចំណោមអ្នកដែលបានធ្វើហ៊ីជរ៉ះទាំងនេះបានឡើយ ព្រោះអ្នកមិនបានធ្វើការហ៊ីជរ៉ះដោយផ្ទាល់!» សូមឱ្យរូបខ្ញុំបានសម្រេចនូវបំណងប្រាថ្នាដ៏ឧត្ដុង្គឧត្ដមនេះផងចុះ!

យើងតែងពោលថា «បើដូច្នោះ» ប៉ុន្តែជោគវាសនាបាននាំយើងមកកាន់កន្លែងផ្សេងទៀតដោយការបង្ខំដ៏ទន់ភ្លន់បំផុត មិនថាជាបញ្ហាជំងឺ អាកាសធាតុដ៏អាក្រក់ខ្លាំងក្លា ឬកាលៈទេសៈផ្សេងៗ ដែលតម្រូវឱ្យយើងត្រូវស្នាក់នៅទីនេះ។ ដូចដែលឪពុករបស់ខ្ញុំបានពោលក្នុងកំណាព្យរបស់គាត់ថា ជាក់ស្ដែងណាស់ មរណភាពគឺមានពេលវេលាកំណត់ច្បាស់លាស់របស់វា។ គាត់ធ្លាប់លើកឡើងនូវរឿងនេះក្នុងអំឡុងពេលមានគ្រោះរញ្ជួយដីនៅអឺហ្សូរូម (Erzurum) ប៉ុន្តែនៅក្នុងការចងចាំរបស់ខ្ញុំ គឺនៅសល់ត្រឹមតែមួយឃ្លាប៉ុណ្ណោះ។ នៅក្នុងរដូវរងាដ៏ត្រជាក់ស្រេបនាពេលនោះ អគារកំពុងរញ្ជួយឥតឈប់ឈរ នៅពេលពួកយើងចូលទៅខាងក្នុងផ្ទះជញ្ជាំងផ្ទះហាក់កំពុងសម្លឹងមកពួកយើងយ៉ាងសាហាវព្រៃផ្សៃ ហើយនៅពេលពួកយើងចេញទៅខាងក្រៅវិញ ក៏មានរដូវរងាដ៏ខ្លាំងក្លា និងព្រិលធ្លាក់កម្ពស់ស្មើនឹងខ្លួនមនុស្ស។ នាពេលនោះ គាត់បានបន់ស្រន់ទៅកាន់អល់ឡោះ (Allāh) ដ៏មហាថ្កុំថ្កើងដោយប្រយោគកំណាព្យថា៖ «យើងចេញទៅខាងក្រៅ រដូវរងាខ្លាំងក្លា / យើងចូលទៅខាងក្នុង ផ្ទះសម្លេងខឹងសម្បា / មរណភាពបានមកដល់ ពេលវេលា

ត្រូវបានកំណត់ / សូមទ្រង់មេត្តាប្រទានការអត់ធ្មត់ ហើយអភ័យទោសដល់ពួកយើង។»

ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ទោះបីជាពួកយើងមិនអាចធ្វើការហ៊ីជរ៉ះ (al-Hijrah) ដោយផ្ទាល់បានក៏ដោយ ក៏ពួកយើងតែងតែចែករំលែកនូវអារម្មណ៍ និងគំនិតជាមួយអ្នកដែលបានធ្វើការហ៊ីជរ៉ះ ហើយពួកយើងក៏បានរស់នៅជាមួយពួកគេផងដែរ។ ដូចដែលមានចែងក្នុងហាឌីស (al-Ḥadīth) ថា៖ «لَا يَشْقَى بِهِمْ جَلِيسُهُمْ— អ្នកដែលអង្គុយរួមជាមួយពួកគេ (អ្នកមានគុណធម៌) នឹងមិនក្លាយជាអ្នកអកុសលឡើយ។» ជំនឿរបស់ខ្ញុំគឺថា បុគ្គលណាដែលនៅក្បែរអ្នកដែលបានឈានដល់ជើងមេឃនៃហ៊ីជរ៉ះនេះ ហើយបានអនុវត្តវាក្នុងជីវិតជាក់ស្តែងនៅលើលោកិយ នឹងមិនក្លាយជាអ្នកអកុសលនៅក្នុងលោកខាងមុខ (al-Ākhirah) ឡើយ។ នៅថ្ងៃនោះ គេនឹងនិយាយទៅកាន់គាត់ថា៖ «សូមអញ្ជើញមក អ្នកក៏អាចឆ្លងកាត់ទៅកាន់ទីបរមសុខបានដែរ»។

បាទ! ប្រសិនបើមានតែការធ្វើហ៊ីជរ៉ះ (al-Hijrah) ត្រូវបានអនុវត្តនៅគ្រប់ជ្រុងទាំងបួននៃពិភពលោក ដើម្បីបង្វែរស្ថានភាពដ៏សោកសៅរបស់យើងឱ្យទៅជាភាពរុងរឿងវិញ! ប្រសិនបើមានតែម្តាយ និងឪពុកអាចត្រូវបានបញ្ចុះបញ្ចូលឱ្យយល់ច្បាស់ពីគោលបំណងដ៏វិសេសនេះ! ប្រសិនបើមានតែការបម្រើដល់វប្បធម៌ប្រជាជាតិ និងប្រទេសជាតិរបស់យើង អាចត្រូវបានធ្វើឡើងនៅគ្រប់ទីកន្លែងដែលយើងបានហ៊ីជរ៉ះទៅដល់! ហើយប្រសិនបើមានតែភាសាដ៏ស្រស់ស្អាតរបស់យើងដែលធ្លាប់ត្រូវបានគេបោះបង់ចោលរាប់ពាន់ដងនោះ អាចត្រូវបានគេធ្វើឱ្យក្លាយជាភាសាពិភពលោកបានតាមរយៈការលះបង់ទាំងនេះ!

សព្វថ្ងៃនេះ ពន្លឺភ្លើងដែលត្រូវបានដុតបញ្ឆេះដោយអ្នកដែលកំពុងព្យាយាមធ្វើឱ្យឈ្មោះនៃប្រជាជាតិរបស់យើងល្បីរន្ទឺសព្វសាយ តាមរយៈសកម្មភាពអប់រំរបស់ពួកគេ បានចាប់ផ្តើមបំភ្លឺជុំវិញខ្លួនជាបណ្តើរៗហើយ។ ការទទួលយកយ៉ាងកក់ក្តៅនូវរាល់សេវាកម្មទាំងតូច និងធំនៅតាមបណ្តាប្រទេសផ្សេងៗ ដែលសម្រេចបានដោយក្រុមអ្នកស្ម័គ្រចិត្ត ហាក់បីដូចជាសូចនាករនៃគុណសម្បត្តិដ៏ឧត្តុង្គឧត្តមដែលជារបស់ប្រជាជាតិយើង ដែលចេញមកពីជម្រៅនៃវិញ្ញាណ។ ពិតណាស់ ស្របតាមពាក្យស្លោកថា «ត្រីដែលនៅក្នុងសមុទ្រ មិនដែលស្គាល់ពីសមុទ្រឡើយ!» ប្រហែលជាយើងខ្លួនឯងមិនបានដឹងច្បាស់ពីពណ៌ រសជាតិ និងសម្លេង

នៃវប្បធម៌ផ្ទាល់ខ្លួន ឬមិនអាចយល់ពីភាពខុសប្លែកដ៏វិសេសនេះទេ ប៉ុន្តែអ្នកដទៃគេដឹងច្បាស់ និងអាចមើលឃើញពីភាពខុសប្លែកនេះ។ ពួកគេអាចយល់ពីតម្លៃនៃទំនាក់ទំនងជិតខាង ភាពរឹងមាំក្នុងរចនាសម្ព័ន្ធគ្រួសារ ព្រមទាំងភាពទន់ភ្លន់ និងភាពកក់ក្តៅក្នុងទំនាក់ទំនងសង្គម ហើយពួកគេតែងតែកោតសរសើរចំពោះការខិតខំប្រឹងប្រែងដោយមិនគិតពីប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួនក្នុងវិស័យអប់រំ ដែលទាំងនេះសុទ្ធតែជាវិធីសាស្ត្រដ៏ប្រសើរក្នុងការបង្ហាញពីអត្តសញ្ញាណពិតរបស់យើង។

សរុបសេចក្តីមក ការហ៊ីជរ៉ះដែលបានចាប់ផ្តើមជាមួយបណ្តាសាហាប៉ាត់ (al-Ṣaḥābah) នៅក្នុងពិភពលោករបស់យើង កំពុងត្រូវបានបន្តទៅមុខដោយពួកបរិសុទ្ធ (al-Awliyā’) ដែលដើរតាមគន្លងរបស់ពួកគាត់ជានិច្ច។ ខ្លឹមសារនៃស្មារតីនេះគឺនៅដដែល ភាពខុសប្លែកគ្នាគឺមានត្រឹមតែរូបភាព និងទម្រង់ខាងក្រៅតែប៉ុណ្ណោះ។ ដូច្នេះ វាមិនអាចនិយាយបានថាមានភាពខុសគ្នានៅក្នុងការបែងចែកផលបុណ្យនៃបេសកកម្មនេះឡើយ ហើយអស់អ្នកដែលបានបូជាខ្លួនក្នុងមាគ៌ានេះពិតជាម្ចាស់នៃសំណាងដ៏មហាសាលមែន!